

Prawo do informacji i prawo do krótkich relacji

Wprowadzenie

Ochrona efektywnego realizowania prawa do informacji w ramach UE, a także dbałość o pluralizm środków informacji mają istotne znaczenie dla społeczeństwa. Podjęcie odpowiednich i proporcjonalnych środków celem zabezpieczania interesów konsumentów w tym zakresie, w trosce o zrównoważony rozwój europejskiego rynku audiowizualnego jest wskazane.

Kwestia I: ważne wydarzenia

(i) Należy sądzić, iż zapisy art. 3a dyrektywy „O telewizji bez granic” są właściwe i proporcjonalne.

(ii) Nie wydaje się celowe wprowadzenie przepisu mówiącego, iż Komisja Europejska powinna zatwierdzać krajowe przepisy określające zasady relacjonowania wydarzeń o dużym znaczeniu społecznym, przekazane przez państwa członkowskie, w trybie formalnej decyzji. Należy zauważyć, iż przepisy krajowe transponujące postanowienia dyrektywy do wewnętrznego porządku prawnego są i tak notyfikowane Komisji, ta zaś ma możliwość przedstawienia swoich uwag. Nie dostrzegamy potrzeby zmiany tego stanu rzeczy i tworzenia odrębnej procedury stwierdzania poprawności transpozycji dla jednego artykułu dyrektywy.

(iii) Wskazane w art. 3a dyrektywy kryterium „dużej części społeczeństwa”, jest istotnie pojemne znaczeniowo, a dotychczas interpretacja tego kryterium leży w gestii poszczególnych państw członkowskich. Za przyjęciem takiego podejścia przemawia argument o potrzebie uwzględnienia zróżnicowania kulturowego i społecznego poszczególnych państw członkowskich. Wydaje się iż konstrukcja ta dobrze sprawdza się w kontekście usług o wymiarze krajowym, o których mowa w art. 3a ust. 1 dyrektywy.

Tym nie mniej w trosce o spójną interpretację i poprawne stosowanie postanowień art. 3a ust. 3 dyrektywy, w kontekście ponadgranicznym, mając też na względzie zróżnicowanie w zakresie podejmowanych przez poszczególne państwa członkowskie środków w celu implementacji przepisów dyrektywy, zasadne wydaje się wskazanie w recitalu preambuły dyrektywy zalecanych kryteriów pozwalających bardziej precyzyjnie odnieść się do tego terminu w kontekście ponadgranicznym.

Przy szerokich listach ważnych wydarzeń, notyfikowanych przez poszczególne państwa członkowskie i literalnym transponowaniu ogólnego terminu „duża część społeczeństwa” o którym mowa w art. 3a ust. 3 dyrektyw do krajowych systemów prawnych, interpretacja tego terminu może budzić wątpliwości nadawców z innych państw członkowskich.

Aby zatem umożliwić niezakłócone świadczenie usług związanych z rozpowszechnianiem telewizyjnym w ramach Rynku Wewnętrznego, celowe wydaje się sformułowanie pewnej płaszczyzny odniesienia pozwalającej przybliżyć wspólne rozumienie tego kryterium.

Kwestia 2: Prawo do informacji

Określenie w przyszłej dyrektywie prawa do ponadgranicznego dostępu do skrótów z audycji do wykorzystania w audycjach informacyjnych wraz z wykazem szczególnych warunków korzystania z tego prawa, takich jak wydarzenia objęte tym prawem, beneficjenci tego prawa, długość i przeznaczenie skrótów wydaje się rozwiązaniem słusznym.

W obliczu postępującej komercjalizacji praw do ważnych wydarzeń powstają trudności w realizowaniu prawa publiczności do informacji. Tworzenie faktycznych barier dla ponadgranicznego dostępu tzw. krótkich relacji (z zasady nie przekraczających 90 sek.) celem późniejszego wykorzystania w audycjach informacyjnych może negatywnie wpłynąć na realizowanie prawa do informacji, a także na pluralizm środków i źródeł informacji, ponieważ wielu nadawców z Unii Europejskiej nie dysponuje wystarczającymi narzędziami technicznymi lub zasobami finansowymi, aby móc pokryć koszty systematycznego marketingu wyłącznych praw do transmitowania ważnych wydarzeń.

Wprowadzenie na poziomie europejskim minimalnych reguł w zakresie dostępu do wzbudzających duże społeczne zainteresowanie wydarzeń, będących przedmiotem praw wyłącznych, celem prezentowania w audycjach informacyjnych krótkich relacji wydaje się uzasadnione.

Jest przy tym oczywiste, iż prawo publiczności do informacji o ważnych wydarzeniach musi być wyważone z prawami własności intelektualnej i innymi prawami nadawców oraz organizatorów wydarzeń.

Konstrukcja podstawowej regulacji ukierunkowanej na zagwarantowanie na pewnym minimalnym poziomie prawa społeczeństwa do informacji w formie tzw. krótkich sprawozdań mogłaby dopuszczać istnienie innych postanowień określonych w kodeksach samoregulacji, które właściwie zabezpieczyłyby prawo publiczności do informacji.

Można by zatem dopuścić, iż jeżeliby w danym państwie istniały efektywnie stosowane środki zabezpieczające prawo publiczności do informacji np. w formie kodeksów samoregulacji, państwa członkowskie mogły odstąpić od ustawowego wprowadzania regulacji ustawowej. Konstrukcja taka byłaby możliwa dzięki zastosowaniu formuły „tam gdzie to jest potrzebne”.